

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thronus Dei Maria Deipara

Spinelli, Pietro Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1696

Deum optimum per Virginem Deiparam peculiari ratione cognosci, ab
eaque denominari. cap. 15

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46853)

denique, quia ipsa est Ecclesie pars omnium nobilissima, & veluti collum Christo capiti vicinissima, atque ita quæ de Ecclesia dicuntur, eidem præcipue accommodantur. Quo circa in Secunda Sabbati, quæ Primam Sabbati, in qua Christus intelligitur, immediatè consequitur, aptissime sanctissima Virgo Christo coniunctissima exprimitur.

Hic etiam addere possumus & illud, hebdomada nimirum dies, à Planetis, qui prima eius diei hora dominium hadente lumpfisse nomen iuxta Attronomos, teste Claudio in primam capit, spheræ, vbi de ordine spherarum celestium agit, singulis enim Planetæ singulis horis suo ordine, qui semper recurrit, præesse dicuntur, quod quàm verum sit negat Clavius esse ilius loci disputare. Ioannes tamen Xiphilius in compendio Dion. libr. 36. in Pompeio, ab Ægyptiis hoc institutum mansisse affirmat, quare, & septem hebdomadæ dies hoc ordine servato ab iisdem planetis nomen inveniènt. Quibus positis, si hoc etiam spectemus, iure optimo prima sabbati, quæ est dies solis, & secunda sabbati, quæ est dies lunæ, tribuuntur Christo, qui Malac. 6. Sol iustitia vocatur, & Deipara, quæ Cant. 6. & alibi, sæpe Lunæ comparatur, quare recte habetur Habacuh 3. *Elevatus est Sol, & Luna sicut in ordine suo.* hoc est, vbi Christi dignitas mundo per Apostolorum prædicationem innotuit, illico & eius Genitricis præstantia omnibus fuit cognita, atque perspecta, & sicut Luna, tamen si sui altera tantum parte lumen à sole accipit, ita Deipara Christo solè iustitiæ splendidissimo amicta omni ex parte luce coruscet.

Clavius, Ioan. Xi. philius,

Malac. 6. Cant. 6.

Habac. 3.

B. Virgo sicut prima recensetur hoc visio.

Apo.

iori lumine gloriæ, ac proinde in maiori beatitudine sic prædita, quàm vniuersi omnes, etiam si omnes omnium beatitudines in vnum cumulum conferantur. Ex ipsa Dei maternitate, vt ex D. Thoma diximus, dignitatem quandam assequitur infinitam: *propter quam si omnes creatura* (inquit Bonaventura in 1. dist. n. 44. in exposit. tex.) *quâsumcumq; ascenderent in gradibus nobilitatis, essent præsentis, omnes deberent reuerentiam Matri Dei.* Et propterea Virgo ex Petro Damiano sermone de Assumptione sua præstantia reliquos ita superat, vt quasi stellæ iuxta solem non appareant: *In illa enim, inquit Petrus Damianus, superat ipsa gloria hominum, que spirituum, id est hominum, & Angelorum secus as hebetat dignitatem, vt in comparatione Virginis sol supra nec possit, nec debeat apparere.* & B. Laurentius Iustinianus de Natiuit. Virg. *Nullos, inquit, mortalium, quâsumq; donorum celestium numerositate sit præditus, Virgini valet coequali, Patri acharum, vtique, Prophetarum, Apostolorum, Martyrum, omniumq; Sanctorum merita B. Maria tranfcendit.*

S. Thom.

Bo nauent.

Pet. Dam.

B. Virgo

Sanctos

superat ipsa

gloria homi-

secus as

stellas in-

ces.

B. Laurent.

In fine

DEVM OPTIMVM PER VIRGINEM DEIPARAM PECULIARI RATIONE COGNOSCI, AB EAQUE DENOMINARI.

C A P. XV.

SECUNDVM circa Dei Thronum animadversione dignum illud est, quod à S. Ioanne Deus ipse ab hac sede crebro denominatur, non secus, ac olim in sacris litens Exod. 3. & alibi sæpe à fidelissimis seruis dici voluit Deus Abraham, Deus Isaac, & Deus Jacob, imò & absolute per sedentem in Throno absque alio addito, veluti quadam periphrafi non solum à S. Ioanne, sed à Beatis ipsis in Apocalypsi sape exprimitur, vt videre est c. 4. 5. 6. 7. 19. & 21. exempli gratia cap. 4. *Sedens in Throno.* & *Agno benedictio.* & c. & cap. 21. *Et dixit qui sedebat in Throno. Pax erit à Agnus, qui Christum adumbrabat ab eodem Throno indicatur, nam c. 5. in medio Throni conspicitur, id est c. 7. ab vno ex senionibus Agnus qui in medio Throni est appellatur. Ex vero hoc, quod de Throno Dei dicitur Virginis*

Deus

Virgine

denomi-

natur.

Exod. 3.

Apo. 4. 5.

6 7 19. 21.

Exod. 3.

Virgini Deiparæ aptissimè congruit, nam Deus ipse per Virgineam, in cuius anima per copiosissimam gratiam iam inde ab instanti eius immaculatæ Conceptionis continentur resedit, & in cuius virgineo utero Agnus ille carnem induit, tanquam per suum Thronum peculiari ratione, ut dicemus, mundo innotescere, & ab ea denominari voluit.

Christus cur dicitur filius hominis. Quare Christus Dominus ab eadem denominatione accipiens se ipse *filium hominis* (sanctissimæ utique Virginis) aptissimè, inquit Augustinus lib. 2. de confen. Euang. c. 1. appellat, commendans quid misericorditer dignitas est esse *pro nobis*: quo nomine etiam post suam in cœlum Ascensionem appellari voluit: nam Acto. 7. sanctus Stephanus: *Ecce, inquit, vides cœlos apertos: & filium hominis stantem à dextris Dei.* & Apoc. 1. S. Iohannes in medio septem candelabrorum aureorum vidisse se scribit *similem filio hominis vestitum pondere,* & Apoc. 14. idem habetur, & S. Elisabeth Spiritu sancto repleta Christum ab ipsa Virgine circumloquitur, cum dixit: *Benedictus fructus ventris tui.* & Apostolus Galat. 4. *Misit Deus filium suum factum ex muliere.* & Marc. 6. à ludæis ipse Dominus *filius Mariæ* absolute appellatur, ut sic eum quasi digito indicarent.

Et quod magis est admiratione dignum Genes. 3. loquens Deus ad serpentem: *Inimicitias, inquit, ponam inter te, & mulierem; semen enim & semen illius:* per mulierem autem Dominus, ut cap. 22. ex sanctis Patribus dicemus, Virgineam Deiparam intelligit, per semen autem mulieris Christum Dominum à matre verborum ducta continuacione circumloquitur, atque describit, dum semen mulieris appellat: neque sanè iniuria, quidni enim indidem nomen acciperet, unde, seu ex qua sola sine virili consortio traxit & genus? Solus enim Christus, ut animaduertit Rupertus lib. 3. de Trinitate cap. 19. enarrans hunc locum, ita est semen, seu filius mulieris, ut non etiam sit semen viri, & propterea non absque mysterio ab ea sola denominationem accepit: quin etiam hac denominationem ostendit se per carnem ab hac benedicta muliere acceptam victoriam de antiquo serpente, cuiusque semine reportaturum: quem locum expendunt Irenæus lib. 4. cap. 78. Tertullianus lib. 3. contra Marcionem cap. 20. Cyprianus lib. 2. testimon. cap. 9. Epiphanius, hæres. 87.

Rupertus. Eodem quoque modo David cum in Psa.

126. caneret Domini hæreditatem, iustis Pal. 129. post eorum mortem, quam somnum appellat, tanquam Christi mercedem reddendam, Christum à sua genitrice circumloquitur; ait enim: *Cum dederit dilectis suis somnum, ecce hæreditas Domini, filij, merces fructus ventris:* illud enim, *fructus*, apud Septuaginta est genitui casus, & regitur à nomine, *merces*: sic enim habetur *ὁ μισθὸς τῶ κερδὸ τῆς γαστρός*, hoc est, *merces fructus ventris*, ac si diceretur. Hæreditas Domini est merces Christi, qui est fructus uteri virginis: quod psalmi versiculæ ad Deiparam spectare docet Chrysologus sermo. 140. quem infra afferam: ad eundem versiculum spectavit sanctus Thomas in hymno, *Pange lingua*, cum de Christo dixit.

Fructus ventris generosi
Rex effudit genitum.

Idem S. Thom. in illa Antiphona in Officio sanctissimi Sacramenti à Titelmano in Commentariis in hunc Psalmum citata, quæ sic habet: *Fructus ventris virginis est hæreditas Sanctorum adimplens bonorum desiderium,* qua periphrasi ideo utitur David, ut intelligamus Christum per corpus suum sanctissimum virginis ventris fructum, mercedem illam pretiosissimam, nobis meruisse. Hinc est, quod interdum Christus eadem metaphora fructus Deiparæ exprimitur, & fructus terræ appellatur, id est Virginitatis sanctissimæ, quæ, ut ait S. Antoninus 3. par. tit. 31. c. 3. terra dicitur per profundam humilitatem, & stabilitatem; quin etiam est terra illa promissionis lacte, & melle manans, ut ca. 34. dicemus: atque ita de Christo legimus Isa. 4. *Et erit fructus terræ sublimis.* & Psal. 84. *Etenim Dominus dabit benignitatem, & terra nostra dabit fructum suum:* si quidem veritas de hac terra orta est, quia ut ait S. Antoninus loco citato, veritas increata in hac terrâ est incarnata, id est Georgius Nicomediensis orat. de Present. Virg. vocat eam *sanctam, & desiderabilem terram: ex qua orta est veritas, & iustitia: in qua operculo testis pedes prohibentur progredi, ratiocinatio scilicet, qua dubitatione operitur, & incredulitate.* sic ille.

S. Brigitta in Reuelat. lib. 4. cap. 70. Ex revelatione B. Virginis testatur Christum filium Mariæ dici solitum, ait enim: *Christum dum esset in hac vita suo aspectu ad eum consolari consuevisse eos, qui eum intuebantur: ut qui ali-*

qua tristitia tenentur, dicent, *Et factum Maria videamus, ut saltem eo tempore à tristitia releueretur.* hæc S. Brigita. & ut intelligamus arctissimam inter filium, & matrem coniunctionem, qua tanquam relatiua se mutuo manifestant: *Ipsa Virgo vicissim*, inquit S. Thom. 3. pat. q. 28. art. 3. ad 6. in *Euangelio non consueuit nominari, nisi cognominatione huius dignitatis, quod sit Mater Iesu.* Ita S. Thom. Sic enim ab aliis mulieribus, quibus nomen Mariæ erat inditum, distinguitur; & quemadmodum per antonomasiam dicitur: *Ancilla Dei*, quod nullum vnquam alium Dominum habuerit: ita quoniam in suo corde nullum alium sedentem vnquam habuit, quod de aliis hominibus, qui per originale peccatum aliquando serui fuere dæmonis, dici nequaquam potest; propterea, inquam, singulari ratione hoc loco *Thronus* appellatur, à quo ipse Deus denominatur.

2. *Iam verò, ut hoc ipsum ex suis principiis de ducatur, ostendamus Dei maiestatem, atq; gloriam in Virgine peculiari ratione cognoscitur; hoc enim satis est, ut ab ea sub typo Throni in Apocalypsi adumbrata, denominari dicatur, etenim rectè monet Tertullianus lib. aduersus Iudæos cap. 9. In quibusdam non solum nominis solum expectandum esse, sed et sensum.* & Augustinus tract. 202. in Ioan. In nonnullis non solum litterarum, ac syllabarum, sed quod eo sono rectè ac veraciter intelligitur hoc accipiendum esse: ideo cum denominatio alicuius ab aliqua re idcirco fiat, ut in cognitionem nos ducat eius, quod denominatur; non est vtiq; hic exigendum, ut denominatione verbis astruatur, dicaturq; in communi hominum sermone Deus Mariæ Virginis: sed satis est, si re ipsa per sanctissimam Virginem, eiusq; præstantiam, quasi per gradus quosdam, peculiari ratione in Dei, diuinarumq; rerum notitiam maximè ascendamus: atque id per Deiparam euenire nos in præsentia, & ratione, & auctoritate demonstrabimus.

3. *Et quidem inuisibilia Dei*, Rom. 1. à creatura mundi per ea quæ facta sunt intellecta conspiciuntur, ut propterea Christus Dominus sæpe Matth. 5. & alibi Deum vocet *Patrem nostrum cælestem*, & Matth. 6. quamuis Deus sit vbiq; docuit tamen nos dicere: *Pater noster, qui es in cælis*, à cælis Deum denominas, tum quia ibi resident Sancti, quibus se ipsum clara visione ostendit, tum etiam propter cælorum

supra alia corpora pulchritudinem splendorem, atque præstantiam: Sed in nulla pura creatura ita diuina attributa relucet, sicut in Virgine, ergo per ipsam præstantissimo modo cognoscitur Deus, atque ad eum meritò ab ea, veluti à suo throno denominari dicitur. Probat minor, ipsa enim, ut supra diximus, dignitate inter puras creaturas, principem obtinet locum, & ex Bonauentura in 1. distin. 44. in expositione textus, tantum gratiæ iustificantis habuit, quantum pura creatura recipere potuit, & ratione maternitatis Dei, ut ex Theologorum sententia dixi cap. 5. habet quandam dignitatem infinitam, ergo præ aliis creaturis Dei gloriam indicat. Præterea Deus in ornanda Virgine dum innumera, & immensa ei dona, ac prærogatiuas præ aliis est largitus, dignamq; sibi genitricem comparauit, deprompsit, atque effudisse quodammodo videtur suæ sapientiæ, omnipotentis, atque bonitatis thesauros, quæ præcipua sunt attributa (omnis enim bonorum copia ab eo deriuatur, atque promanat, qui scit, potest, & vult illa conferre) nam si de Sapientiæ Dei thesauro, quam in Deipara exornanda Deus ostendit, agemus, ipsa Virgo sub typo domus columnis septem suffultæ (in plenitudine mirum septem donorum Spiritus sancti) singulariter à Dei Sapientia non in aliorum vsu, sed sibi peculiariter ædificata pronunciat. Prouer. 9. *Sapientia, inquit, ædificauit sibi domum excelsam columnas septem*: quod de Virgine exponit Petrus Damianus orat. 2. de Pet. Dam. Natiuit. Virg. Bernardus serm. 6. ex partibus Bernard. & Bonauentura in speculo B. Virginis cap. 6. Bonanen. De potentia verò, & bonitate Dei, quæ in Virgine præcipuè relucet, Virgo ipsa quamuis humillima, Spiritus sancti impulsu, in ea verba prorupit: *Quia fecit mihi magna qui potens est. Et sanctum nomen eius*: à potentia, & sanctitate Deum circumscribens, ac si diceret, quæ in me magna conspicitis peculiariter proficitur ab eo, qui suam omnipotentiam, & sanctitatem, seu bonitatem in me ostendere voluit & rursum in Psal. 47. (qui totus de Virgine sub typo foundationis Ierusalem agit) omnipotentia, ac bonitas Dei (quem propterea magnum, & laudabilem vocat) in Virgine prædicatur: *Magnus, inquit, Dominus, & laudabilis nimis in Civitate Dei nostri*: Virgo enim, ex Damasceno orat. 1. de dorm. *Civitas est Deus*, & quidem Deus nostri

In nulla pura creatura relucet Dei maiestas sicut in Virgine.

Dei attributa in Virgine relucet.

Prouer. 9. sibi domum excelsam columnas septem: quod de Virgine exponit Petrus Damianus orat. 2. de Pet. Dam. Natiuit. Virg. Bernardus serm. 6. ex partibus Bernard. & Bonauentura in speculo B. Virginis cap. 6. Bonanen. De potentia verò, & bonitate Dei, quæ in Virgine præcipuè relucet, Virgo ipsa quamuis humillima, Spiritus sancti impulsu, in ea verba prorupit: Quia fecit mihi magna qui potens est. Et sanctum nomen eius: à potentia, & sanctitate Deum circumscribens, ac si diceret, quæ in me magna conspicitis peculiariter proficitur ab eo, qui suam omnipotentiam, & sanctitatem, seu bonitatem in me ostendere voluit & rursum in Psal. 47. (qui totus de Virgine sub typo foundationis Ierusalem agit) omnipotentia, ac bonitas Dei (quem propterea magnum, & laudabilem vocat) in Virgine prædicatur: Magnus, inquit, Dominus, & laudabilis nimis in Civitate Dei nostri: Virgo enim, ex Damasceno orat. 1. de dorm. Civitas est Deus, & quidem Deus nostri

Psal. 47.

Explicatur in Psal. 47. in Virgine prædicatur: Magnus, inquit, Dominus, & laudabilis nimis in Civitate Dei nostri: Virgo enim, ex Damasceno orat. 1. de dorm. Civitas est Deus, & quidem Deus nostri

Tri, quia Mater est filij Dei, qui ob susceptam ex Virgine humanitatem peculiari ratione *Deus noster* dicitur, & additur de lætitia, & gaudio vniuersi orbis in Virginis Conceptione, quoniam excitata est tanquam præsidium mundi contra Aquilonem, id est dæmonem, vt dicemus cap. 25. *Fundatur*, inquit, *exultati one* vniuersa terra mons Sion, latera Aquilonis, *Ciuitas Regis magni*. Et quod magis confirmat id, quod volumus, statim subiicit: *Deus in domibus eius cognoscetur cum suscipiet eam*: quasi dicat, Deus cum suis attributis sapientiæ, potentia, & bonitatis, &c. In singulis potentijs, facultatibus, & partibus Virginis, quæ sunt veluti amplæ domus huius magnæ Ciuitatis, mirificè cunctis innotescet, propter præclaras virtutes, & eximias animi dotes, priuilegia, atque dona; quibus in singulis diuinitus erit exornata, atque munita; & propter heroicis virtutum actus, quos per singulas animæ potentias exercebit, atque operabitur, & tunc præsertim in ea cognoscetur Deus, *cum suscipiet eam*, scilicet in matrem, ex ea, carnem sumendo. Quo circa si cæli, & peculiariter Firmamentum propter sui præstantiam, atque splendorem, moralique constantem conuersionem præ alijs creaturis corpore præditis Dei gloriam, atque sapientiam enunciare dicuntur Psal. 18. *Cæli enarrant gloriam Dei, & opera manuum eius annuntiant firmamentum*: quantum magis Deipara, quam mysticum Cælum, ac firmamentum esse diximus cap. 3. præ alijs puris creaturis Dei gloriam in sua spiritali pulchritudine, atque præstantia prædicare dicenda erit.

Andr. Cre. 4. Quare Andreas Cretensis sermone de Annuntiatione sic eam salutatur, & appellat: *Saluo Dioptra perfectissima per quam qui in crisi peccatorum umbra sedebant recipientes de super eum gloria venientiam ortum missa solem mirabiliter illustrati sunt*. hæc Andreas. Nos verò Virgini Deipara Dioptram, quæ est instrumentum mathematicum altitudinem, & distantiam astrorum, & ipsius solis per duo foramina sibi respondentia ostendens, Virgini Deiparæ sic accommodare possumus, vt per eam solis iustitiæ nimirum Dei præstantiam, & attributa, quæ in ea relucet, indagare possimus perpèdendo veluti per duo foramina, quæ videntur esse tum dona, ac priuilegia peculiariter illi collata tum etiam Dei maternitas quæ illam reddit longè clarissimam.

Hoc ipsum egregiè docent sancti. Bonauentura enim in Spec. B. Virg. cap. 7. *Maria*, inquit, plena fuit refulsatione, suo expressione diuina gloria, iuxta illud Ecclesiasticus, *Gloria Domini plenum est opus eius, antonomastice, Opus Domini mirabile est Maria, de quo dicitur in Ecclesiastico: Vas admirabile opus excelsi. Verè opus mirabile, quia nusquam inuenitur simile: unde de hoc dicitur, Non est factum tale opus in vniuersis factis talibus, nec in Regno caelestium, nec terrestrium, nec infernorum: Hoc enim opus plenum est Domini gloria, quia supra omnem puram creaturam refulsat, & relucet plenissime in Maria. Nam præter assumptam à Verbo naturam nullum est opus, nulla creatura, in qua tanta diuina gloria materia reluceat, sicut in Maria. & infra: Plena est omnis terra gloria eius, sicut dicitur in Isaia, Plena est tota Maria, relucens in se plenissime diuina gloria. hæc ille.*

Petrus Chryologus sermone 140. *Quantus*, inquit, *sit Deus* satis ignorat ille, qui huius Virginis mentem non stupet, animum non miratur, pauet Cælum, tremant Angeli, creatura non sustinet, natura non sufficit, & una puella sic Deum in susceptoris capite, recipit, oblectat hospite, vt pacem terris, Cæli gloriam, salutem perditis, vitam mortuis, terronem cum caelestibus parietelam, ipsius Dei cum carne commercium pro ipsa domus exigat pensione, pro ipsius vteri mercede conquirit, & impleat illud Propheta, *Ecce hæreditas Domini filij merces fructus ventris*. Ita Chryologus.

Petrus Damianus sermo. de Natiu. Virg. agens de Deipara super illud: *Non est factum simile opus in vniuersis Regnis: Nihil*, inquit, *reus, nihil sublimius, nihil aulcius misera mortalitati, & mortali miseria. Nam etsi multa magna facta sunt in creaturis mundi, nihil tam excellens, tam magnificum fecerunt opera digitorum Dei. Virgo Dei genitrix, cuius pulchritudinem sol, & luna mirantur, hæc Damianus.*

Germanus Patriarcha Constantinopolitani orat. de Zona Virg. *Omnia*, inquit, *in Virgine sunt admirabilia, & natura vires excedentia, in qua Deus suam exercuit potentiam: fecit enim in me magna qui potens est.*

S. Bernardus homil. 1. super missusest: *Et quid*, inquit, *mirum si Deus, qui mirabilis legitur, & cernitur in sanctis suis, mirabilem se exhibuit in matre sua?*

S. Bernardus Senensis tom. 1. concio. 81. *S. Bernardus art. 6. cap. 4. agens de dignitate Dei genitricis: d. 1000.*

Unde,

B. Virgo dicitur magnificencia Dei *Psal. 8.*
 Vnde, inquit Propheta, *elouata est magnificencia tua super caelos Deus: magnificencia enim Dei dicta est Virgo Maria.* Idem tom. 3, ser. 21. ait 1. cap. 2. eundem Psalmi versiculum de Deipara explicans: *Singularis, inquit, magnificencia Dei fuit B. Virgo, quia in eius exaltatione plus magnificatur, & etiam in eius humilitione, deuotione, gratiarum actione, & omnium bonorum Dei fruitione plus magnificat Dominum, quam omnis creatura alia simul sumpta. unde merito e. laudata dicitur super caelos, id est super Angelos.* hęc S. Bernardinus. Sanę fecit in ea magna qui potens est: quin etiam maximum operum suorum, hoc est Dominica incarnatio, in eius utero est perfectum, meritõ igitur Magnificencia Dei dicitur.

5 In Reuel. S. Brigitę in ferm. angel. c. 5. *Mundo, inquit, creato, adhuc unus minor mundus est Virgo Maria coram Deo cum omni uenustate nondum creatus astabat, à quo maior gloria Deo, & Angelis maior laus, atque omni homini eius bonitate frui uolenti, maior utilitas, quam de hoc majori mundo promerire debebat: & infra ferm. ad Virg. dirgens: Florigeris, inquit, ac fructiferis arboribus comparari possent opera tua: nam charitate ea factura eras, quod plus omnium florum pulchritudine, & fructuum suauitate Deum, atque Angelos delectare debebant: Deumque in te antequam creationem plures virtutes praeuidisset, quam in omnibus herbarum florum, arborum fructuum, lapidum, gemmarum, seu metallorum generibus, qua inueniri possent in totius orbis amplitudine: unde mirum non est, si Deus in te, ò minor munde, qui adhuc creandus eras, magis delectabatur, quam de hoc majori mundo. hęc ibi. Et certè meritõ Virgo sanctissima Microcosmos, seu minor mundus in hac S. Brigitę reuelatione appellatur, tum quia Deum omnia continentem in se portauit, tum etiam, quia, ut*

Bonauentura in spec. B. Virg. nis cap. 6. *Quia post Deum pulchrius, quicquid dulcius, quicquid iucundius est in gloria, hoc Maria, hoc in Maria, hoc per Mariam est.*

Pet. Gala. Quare Petrus Galatinus lib. 9. de Arcanis catholicae ueritatis c. 28. reddens rationem cur B. Virgo *lerem. 17.* dicatur: *Solum gloria Dei: Quia, inquit, sicut sedes ornata, ac regio more parata sedentis magnificenciam, ac maiestatem indicat: ita Deus in B. Virgine ostensus erat gloriam suam, & claritatem. Adhęc uirginis praestantia tanta est, ut quamuis Christo sol B. uirginis iustitiae sit maximè propinqua, quippe quae*

sole amicta apparuit Apoc. 12. hujus tamen solis praesentia, atque splendore tantum abest, ut occultetur, quod alijs stellis euenire solet (quae juxta Astrologos ex solis uicinitate occidere dicuntur hellaice) ut quo magis Christi dignitas penetratur, eò magis matris eius excellentia explorata reddatur, omnis enim Deiparae dignitas à Filio proficiscitur.

6 Ad extremum Virgo sanctissima propter dona, & priuilegia, quae supra consuetam, & ordinariam legem supernaturalem, est adeptæ, meritõ *mundi prodigium, & miraculum* appellatur: ideo *Isa. 7.* Signum à Domino dandum praedicitur: *Ecce, inquit, Virgo concipiet, & pariet filium, & uocabitur nomen eius Emanuel.* & *Ierem. 31.* *Novum faciet Dominus super terram, & Ierem. 31.* *scemina circumdabit uirum.* & S. Ignatius Epistol. ad Joannem, illam adhuc inter mortales degentem, *caeleste prodigium, & sacratissimum spectaculum* appellat. Verùm quam ratione Deipara mundi miraculum jure optimo appellatur, capit. 20. uberius exponemus, & compluribus Patrum testimonijs id confirmabimus. Certè S. Bernardinus Senensis tom. 1. conc. 61. ait. 2. c. 12. eam *miraculum miraculorum* uocat. Quare non solum hominibus, sed etiam Angelis admirationi fuit: *Processit, inquit Bernardus serm. 2. de Assumpt. Gloriosa Virgo, cujus lampas ardentissima ipsis quoque Angelis lucis miraculo fuit, ut dicerent, Quae est ista qua progreditur sicut Aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol: clarius enim caeteris rutilabat.* hęc Bernardus.

Et profectò Angeli ejusdem Deiparae supernaturalem pulchritudinem mirum in modum suscipiunt. Et hoc quidem meritõ, nam *Cant. 1.* *Virgo sanctissima dicitur pulcherrima inter mulieres: Quae enim inquit Alanus in illum locum pulchra inter mulieres, nisi Virgo mater, quae pra caeteris priuilegiata est donis spiritualibus: Mater est Dei, sacrarium Spiritus sancti, sigillum uirginis, speculum humilitatis.* ita Alanus. & *Hailgrinus* Cardinalis: *An ignoras, inquit, quod sis pulcherrima mulierum, & ideo intercedendo pro peccatoribus potentissima.*

At dicet quipiam uirginis praestantiam à nobis perfectè cognosci non posse: quomodo ergo nos in Dei cognitionem ducet? etenim ut c. 5. diximus cum Mater sit Dei, ut plane ejus dignitas percipitur cognoscendus esset perfectè Deus, qui tamen ex Theologis 1. par. q. 12. ait. 7. à solo comprehendipotest. Hinc est,

excellencia per Christum magis cognoscitur. Apoc. 12.

B. Virgo mundi miraculum dicitur. Isa. 7.

Ierem. 31. S. Ignat.

Cap. 20.

S. Bernard.

Bernard.

Cant. 6.

Cant. 1.

Alanus.

Hailgrin.

B. uirginis praestantia à nullis plene cognosci potest.

S. Bernar-
dnus. Se-
quod S. Bernardinus Senensis tom. 2. conc. 51.
art. 3. cap. 1. *Tanta, inquit, fuit perfectio Vir-*
ginis, ut soli Deo cognoscenda referretur, juxta
illud Eccle. 1. ipse creavit illam in Spiritu sancto,
vidit, dinumeravit, & mensus est, scilicet ipse
Deus. ita S. Bernardinus.

Eccles. 1.

Respondemus ultro concedendo Virginis
præstantiam à nobis perfectè cognosci nequa-
quam posse; verùm id, quod pro nostra tenui-
tate de illius admirabili potius, quàm enarra-
bili dignitate cognoscimus, magis Dei glo-

riam majestatem, ejusque attributa, quàm ul-
lam puram creaturam manifestare. Cùm igitur
ita singulariter Dei gloria in Virgine præ-
alijs resplendeat, mirum non est si dicamus per
illam Deum peculiari ratione innotescere, at-
que cognosci, ac proinde ab ea denominari,
& significari, quod in Apocalypsi adumbratum
videtur, cum nomine sedentis in Throno (per
quem Virgo subintelligitur) Deus exprimi vo-
luerit.

IRIS IN CIRCVITV THRONI VI.

sa diuinam misericordiam per Virginem Deiparam in huma-
num genus effundendam sig-
nificat.

CAPVT XVI.

Apo. 4. **T**ERTIUM, quod de Throno Dei in Apo-
narrat S. Joan. *Et iris, inquit, erat in cir-*
cuitu sedis similis visioni smaragdina:
quod Deiparæ, ad quam Throni significatio-
nem pertinere dicimus, optimè congruere ex
ijs, quæ afferemus, manifestum fiet. Et quam-
vis per Iridem hoc loco, juxta varias Inter-
pretum explicationes, varia quoque intelli-
guntur, ut lib. 1. de septem Principibus Ange-
lorum cap. 15. diximus: Nobis tamen ex Am-
brosij in Apoc. 4. & aliorum sententia proba-
bilis videtur, per Iridem diuinam significari
misericordiam: Iris enim communiter diui-
næ misericordiæ symbolum dicitur, cum à
Deo in signum fœderis post diluuium homi-
nibus data fuerit; Diuina porro misericordia
ad Dei providentiam, quam ipse Deus in hac
visione, ut c. 2. diximus circa Ecclesiam suam
præcipuè præferebat, in primis spectat, & I-
ridis typo commodissimè exprimitur, quæ ta-
meti varijs coloribus sit insignis, ut est apud
Poëtam.

Ambros.

Iris diui-
nam mise-
ricordiam
significat.

Gen. 9.

Mille trahit varijs abverso sole colores.

Virgil. 5. Hæc tamen, quam circa Dei sedem vidit S.
Æneid. Joannes, smaragdinum colorem, viridem, &
Iris Apoc. oculis gratissimum referebat, quod Dei mise-
4. cur simi-ricordia internos eam contemplantium ocu-
lis ma-los, ut ait Glossa, terecet, atque soletur, viren-
regio.tem in hominibus spem alat, juxta illud Psal.
Glossa. 41. *Ego autem sicut oliua fructifera* (quæ typus
Psal. 41 etiam est misericordiæ) *in domo Dei speras in*
misericordia Dei in aeternum: Sedem verò Dei

ambire visa est, quod misericordia Dei ad om-
nes undequaque ab ipso Deo optimo bono-
rum omnium largitore abundè conferatur.
Meritò igitur Dei Thronus, hoc est Virgo bea-
tissima, Iridis ambitu, hoc est diuinæ miseri-
cordiæ complexu circumdatur, tum quod mi-
sericordiæ virtus ejus viscera intimè penetrarit
adè copiosè, ut matrem misericordiæ eam
effecerit: tum quod ipsa signum fuerit diuinæ
misericordiæ, ejusque apud Deum præcibus, &
meritis diuina misericordiæ in omnes homines
copiosè effundatur, ita ut etiam ipsa met
Deipara per Iridem interdum significetur: quem-
admodum Iris è nubibus Cæli Noe, & universis
hominibus in signum fœderis est data, & diui-
næ clementiæ spem, & monumentum extulit,
quod respiciens Deus sempiterni fœderis re-
cordaretur, ne diluuiò deinceps terram disipa-
ret, atque deleret: Ita Virgo sanctissima olim in
Incarnatione filij Dei signum fuit misericor-
diæ à Deo collatæ in humani generis redem-
ptionem, quæ per Christum Virginis filium
effecta est. Fuit enim veluti altera columba ex
Arca Noe: sic enim eam vocat Damasc. orat. 2.
de dorm. propter suam simplicitatem, atque in-
nocentiam, & quia Spiritui sancto consecrata
erat. Similiter & Bonauent. in specu. cap. 8. columba
quoniam eolumba fidelissimè redijt ad Noe: arca Noe
Coruo enim qui non redijt, Eam assimilari figurat.
docet: *Fuit inquit, velut altera columba, ramū*
olivæ, quæ symbolum est etiam misericordiæ, ut di-
ni, virentibus folijs portans, ex quo intellexit Noe
cessasse